

[Bertel Dahlgaard.]

hvad vi i dag forstår ved en social-liberal politik. I den henseende henviste det ærede medlem til det historiske venstre: Var ikke netop det historiske venstre socialt betonet? Jo, det er netop det, det var. Jeg mindes endnu, hvordan jeg i min barndom og ungdom ude i mange venstrehjem i Jylland så et billede hængende af J. C. Christensen fra hans radikale periode, hvorunder der stod: Lovbunden frihed er retfærdighedens sejr. Ja, det er virkelig et smukt udtryk for social-liberal tankegang, men da J. C. Christensen og venstre senere indgik alliance med højre forskanset bag landstingets flertal, da forsvandt den socialt betonede linie, indtil linien tonede ud i Madsen-Mygdals konservative, løsslupne liberalisme. Jeg vil gerne tage det ærede medlem hr. Erik Brixens udtalelse som et udtryk for, at der hos ham og i hvert tilfælde i dele af venstre er en ny interesse for det historiske venstres socialt betonede linie. De gamle bondevenner hørte netop til det historiske venstre, og jeg håber, at venstre atter vil føle et slægtskab med bondevennernes radikale reformsind.

Jeg takker den højtærede statsminister for hans udtalelse vedrørende det nordiske økonomiske samarbejde. Jeg tvivler ikke om den højtærede statsministers gode vilje på dette område. Statsministeren gjorde den tidligere norske forsyningsminister Hønsvalls ord til sine, at erfaringen viser os, at mange problemer løses under marchen, hvis vi er enige om at marchere. Ja, det er rigtigt, netop forudsat at vi alle tre, Sverige, Norge og Danmark, er enige om at marchere. Der er nu gået 8 år siden besættelsen. På visse områder ville påbegyndelsen af det nordiske økonomiske samarbejde have været lettere straks, fordi man da på mange punkter stod overfor at skulle forberede et nyt grundlag for fremtidens økonomi. Jeg behøver blot at nævne de problemer, der er knyttet til nye investeringer og tilrettelæggelse af betingelserne for restriktionernes afskaffelse; men de 8 år har ikke på det økonomiske område udløst nogen handling af væsentlig betydning. Når jeg har omtalt disse nordiske problemer under denne debat og i belysning af bevægelserne i det øvrige Europa, er det netop for at få lejlighed til at sige, at

nu må det være sidste frist for en afklaring af netop dette, om vi alle tre er rede til at marchere. Sålænge der stadig kun tales og undersøges og overvejes, må man huske, at der ikke kan ræsonneres over, hvilke konsekvenser der må drages, dersom det glipper med den fælles vilje til fælles handling. Jeg håber inderligt, at der på disse områder må foreligge godt nyt på næste møde til sommer i Nordisk Råd.

Jeg skal iøvrigt kun knytte enkelte bemærkninger til slutningen af den højtærede statsministers tale om socialisering og liberalisering. Statsministeren har ret i, at den måde, hvorpå venstre og konservative stiller vilkårene op for det praktiske politiske samarbejde mellem partierne, er uden forbindelse med virkeligheden og kun til overfladisk brug på vælgermøder, hvor man søger at opretholde forestillinger, som tiden er løbet fra. Jeg kan godt forstå, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen derfor er taget så langt bort som til Oslo for at sige, at det er skadeligt for den politiske udvikling, at man stadig i befolkningen holder liv i disse gamle forestillinger. Medens venstre og de konservative under valgkampen har forkyndt fra vælgermøde til vælgermøde og i partiernes presse, at det radikale venstres tanker om en flertalsregering på bredt grundlag var urealistiske, kun var politiske drømmerier, tager det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen nu, da valget er ovre, til Oslo og forkynder jævnt og bramfrit, at det naturligvis var det eneste fornuftige, men at befolkningen desværre endnu ikke er moden dertil. Og hvorfor ikke? Ja, det fortæller det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen ikke; men selvfølgelig blandt andet fordi hans eget parti i sin agitation foreløbig lægger gift for tanken. Hvor ville det have været forfriskende, om det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen forud for valget havde holdt denne tale i Vejle, men han har altså ment det nødvendigt at holde den i et højere-liggende luftlag.

Når jeg nu vender mig til den højtærede statsministers politiske billeder og definitioner, må jeg først sige, at jeg synes ikke, klarhed her er et fremtrædende karaktertræk: dette at forklare, at alle liberalister er en slags socialister, og alle socialister en slags liberalister, det er jo at gøre det hele